

TARTU LINNAVOLIKOGU

INFORMATSIOON

Tartu

28.02.2018 nr LVK-I-0009

Informatsioon Tartu linna üldplaneeringus ning Tähtvere valla üldplaneeringus määratud keskkonnakaitse (välisõhu, põhja- ja pinnavee kaitse, jäätmekäitluse) valdkonna üldiste põhimõtete ning valdkonnaga seonduvate strateegiliste dokumentide ülevaatamisest

Allpool on esitatud üldplaneeringute ülevaatamise tulemused keskkonnakaitse ja jäätmekäitluse valdkonnas. Selgitatakse välja ja vaadatakse üle planeeringukohase arengu tulemused ja planeeringu edasise elluviimise võimalused; planeeringu vastavus planeerimisseaduse eesmärgile; planeeringu elluviimisel ilmnunud olulised mõjud majanduslikule, sotsiaalsele, kultuurilisele ja looduskeskkonnale ning oluliste negatiivsete mõjude vähendamise tingimused; planeeringutest ja õigusaktidest tulenevate muudatuste tegemise vajadus; kehtivad detailplaneeringud, et tagada nende vastavus üldplaneeringule ning vajaduse korral algatatakse nende muutmise või kehtetuks tunnistamise menetlus; muud planeeringu elluviimisega seotud olulised küsimused. Võrreldakse, kas üldplaneeringutega kavandatu on kooskõlas valdkondlikes arengukavades kirjeldatud põhimõtetega.

Üle vaadatakse:

- Tartu linna üldplaneeringu ptk 13.1. Veevarustus, ptk 13.2 Kanalisatsioon, ptk 13.3 Sademevesi, ptk 14 Jäätmemajandus ja ptk 18.2.7 Müra, õhusaaste, vibratsioon;
- Tähtvere valla üldplaneeringu (kehtestatud 2006. a) peatükid, milles käsitletakse õhusaaste ja müra vähendamise meetmeid, jäätmekäitlust, põhja- ja pinnavee kaitset, sealhulgas maakasutus- ja ehitustingimusi veekogude kallastel;
- Tartu linna jäätmekava 2015–2020;
- Tähtvere valla jäätmekava 2014–2019;
- Tartu linna välisõhus leviva keskkonnamüra vähendamise tegevuskava.

1. Tartu linna üldplaneering**1.1. Põhja- ja pinnavee kaitse**

[Kehtivas üldplaneeringus](#) olev tekst (Ptk 14) - vt lisa 1.

Ülevaatamise tulemused

Tartu linna üldplaneeringus on põhjavee kaitseks loodud maasoojuse kasutamise regulatsioon (seletuskirja punkt 13.8.1 ja joonis 14), mis sätestab, et soojuskandevedelikuna on lubatud ainult keskkonnaohutud ained, keelatud on avatud süsteemiga soojuspuurkaevud ning puurauke on lubatud rajada Narva lademe veepidemest kõrgemale. Linnas kehtiva korralduse alusel on mõningate lisatöödega (Narva veepideme sügavuse kaardistamine) võimalik määrata sarnane regulatsioon ka endisele Tähtvere valla territooriumile. Tartu linna asustusüksuse kohta üldplaneeringuga kehtestatud põhja- ja pinnavee kaitse tingimused

vastavad planeerimisseaduse eesmärgile, suunad sobivad ka uue üldplaneeringu koostamisel. Tulenevalt looduskaitseadusest tuleb uues üldplaneeringus määrata, et Emajõgi on sademevee ja drenameerimise suubla, see võimaldab ehitada sademeveetorustikke kalda ehituskeeluvööndis.

1.2. Jäätmemajandus

Kehtivas üldplaneeringus olev tekst (ptk 14)

Tartus on toimiv korraldatud jäätmevedu. Senine jäätmejaamade maakasutus Ropka tööstuse ja Jaamamõisa asumis säilitatakse.

Ülevaatamise tulemused

Tartu linna asustusüksuse kohta üldplaneeringuga kehtestatud suunad sobivad ka uue üldplaneeringu koostamisel. Erijäätmete (vanametall jms) käitlemiseks tuleb leida linnatingimustesse sobivamad viisid ja asukohad.

1.3. Müra, õhusaaste, vibratsioon

Kehtivas üldplaneeringus olev tekst (ptk 18.2.7) - vt lisa 2.

Ülevaatamise tulemused

Tartu linna asustusüksuse kohta üldplaneeringus kehtestatud nõuded müra, õhusaaste ja vibratsiooni vähendamise osas vastavad planeerimisseaduse eesmärgile, planeeringu elluviimisel ei ole ilmnenud vajadust nende muutmiseks.

Planeerimisseaduse § 75 lg 1 p 22 kohaselt lahendatakse üldplaneeringuga müra normtasemete kategooriate määramine. Kehtivas üldplaneeringus ei ole müra normtasemete kategooriad määratud. Üldplaneeringuid tuleb vastavas osas täiendada.

2. Tähtvere valla üldplaneering

Kehtivas üldplaneeringus olev tekst (väljavõtted)

2.1. Üldplaneering seab tingimused põhja- ja pinnavee kaitseks:

- seab tingimused uute tiheasustusalade (ptk 5.3.1- 5.3.6; 5.5.1 jt) kohustuslikuks liitumiseks ühisveevarustuse ja –kanalisatsioonivõrguga; kuni ühisveevärgi ja -kanalisatsioonivõrkudega liitumiseni on üldplaneeringuga määratud uutel tiheasustusaladel lubatud reoveekäitlus vaid kogumiskaevudega.
- teeb ettepaneku määrata Vorbuse veehaardele uus asukoht. Uus asukoht on esitatud planeeringujoonistel. Tartu linna varasema, 2005. aastal kehtestatud üldplaneeringuga elamute piirkonda kavandatud veehaare on kokkuleppel linnaga ja Tartu Veevärk ASiga planeeritud Tähtvere küla tiheasustusalast eemale, Vorbuse-Kardla maantee äärde, kuhu üldplaneeringuga elamuehitust ei kavandata piirkonnas säilitatavate avatud vaadete ja väärtusliku maastiku tõttu.

2.2. Üldplaneering seab maakasutus- ja ehitustingimused veekogude kallastel (ptk 5.8):

Veekogud on piirkonnas olulised rohevõrgustiku osad ja võrgustiku elemendid. Veekogude kaldaalade planeerimisel tuleb arvestada looduskaitseaduse 6. peatükis kirjeldatud ranna ja kalda kaitse põhimõtteid. Üldplaneeringuga ei taotleta valla territooriumil asuvate veekogude suhtes kehtivate looduskaitseadusest tulenevate kaldakaitse piirangute leevendamist.

2.3. Üldplaneering seab avalike puhkealade planeerimise ja väljaheitamise üheks tingimusteks jäätmekäitluse (ptk 12) ja osutab vajadusele koostada valla jäätme(käitlus)kava (ptk 19).

2.4. Üldplaneering seab meetmed maanteedelt lähtuva õhusaaste ja müra leevendamiseks, seab tingimused uute elamualade (ptk 5.3. Elamumaa) planeerimiseks arvestatava liikluskoormusega riigimaanteedega Tartu-Viljandi-Kilingi-Nõmme põhimaantee ning Haage-Rahinge, Külitse-Haage ja Tartu-Ilmatsalu-Rõhu kõrvalmaanteed külgnevates piirkondades:

Elamualade planeerimisel maanteedel sanitaarkaitsevööndisse tuleb kohandada meetmeid õhusaaste ja müra vähendamiseks (haljastus). Elamukruntidele, mis paiknevad maantee müratsoonis, tuleb projekteerimise käigus prognoosida mürataseme suurus ja sellest lähtudes projekteerida hoonele nõutava heliisolatsiooniga piirdekonstruktsioonid. Müratsooni elamute ehitamisel kasutada aknaavade heliisolatsiooni eesmärgil kolmekordseid pakettklaase jmt. Looduskaitseadusest tulenevalt arvestada Ilmatsalu jõe, Kikkaoja ning Loku ja Rahinge paisjärvede piirangu-, veekaitse- ja ehituskeeluvöönditest tulenevate piirangutega.

Ülevaatamise tulemused

Üldplaneeringus ette antud meetmed maanteedelt lähtuva õhusaaste ja müra leevendamiseks on rakendatud (Viljandi mnt rekonstrueerimisel). Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonirajatiste projekteerimisel ja väljaheitamisel on lähtutud üldplaneeringuga seatud tegevussuundadest ja maakasutuse tingimustest.

Kehtivas üldplaneeringus ei ole käsitletud reoveekogumisalade määramist. Uue üldplaneeringu tegemisel on vaja kokku leppida ja määrata Tartu linna reoveekogumisala ja lokaalsete reoveekogumisalade piirid. Üldplaneering seab meetmed maanteedelt lähtuva õhusaaste ja müra leevendamiseks. Uues üldplaneeringus tuleb käsitleda ka teisi välisõhu õhukvaliteeti mõjutavaid ehk saasteaineid, müra, infra- või ultraheli välisõhku väljutavaid erinevaid heiteallikaid ning määrata vastavad keskkonnameetmed ja -tingimused. Nimetatu puudutab põllumajandushoonetega, silohoidlatega ja muu seesugusega kaasnevat võimalikku reostust. Valdikond vajab üldplaneeringus käsitlemist veeseaduse peatükist 5 lähtudes (veekogu ja põhjavee kaitsmine reostamise, risustamise ja liigvähendamise eest).

3. Tartu linna jäätmekava 2015–2020

Kehtiv kava.

Ülevaatamise tulemused

Tartu linna jäätmekava strateegilised eesmärgid on:

- 1) jäätmetekke vältimine ja vähendamine;
- 2) jäätmete ringlussevõtmine või nende muul moel maksimaalne taaskasutamine;
- 3) jäätmetest tuleneva keskkonnariski vähendamine, tõhustades muuhulgas seiret ning järelevalvet.

Jäätmekava kohaselt on olulisemad jäätmekäitlusrajatised Tartu Veevärk ASi biogaasijaam, Lõuna-Eesti ohtlike jäätmete käitluskeskus, jäätmejaamad aadressidel Turu 49 ja Jaama 72c ning Turu tänava pinnasetäitekoht.

Tartu linna üldplaneering ja jäätmekava on kooskõlas ning ülevaatamise käigus ei ole ilmnenu vajadust üldplaneeringut muuta.

4. Tähtvere valla jäätmekava 2014–2019

Kehtiv kava.

Ülevaatamise tulemused

Jäätmekava toob esile, et jäätmekäitlussüsteemi efektiivse toimimise eeldus on omavalitsuste koostöö.

Koostöö vähendab tegevuskulusid, võimaldab rajada optimaalse suuruse ja asukohaga jäätmekäitlusrajatised (keskkonnajaam, jäätmejaam jms). Hajaasustatud piirkondades on soositud biolagunevate aia- ja haljastujäätmete kompostimine oma kinnistul kui kinnistu suurus seda lubab. Lisaks on Ilmatsalu biogaasijaam valmis elanikelt vastu võtma sorteeritud biomassi (taimset päritolu toidujäätmed, rohtsed haljastujäätmed).

Jäätmekavas tuuakse välja jäätmehoolduse võimalikud probleemid:

- linna lähiala metsade ja matkaradade prahistamine;
- erasikute kogumiskaevude tühjendamine põldudele;
- reoveesette kokkuost ja selle laotamine põldudele.

Tähtvere valla üldplaneering on valla jäätmekavaga kooskõlas, endise valla territooriumile ei ole planeeritud jäätmekäitluskeskusi, kuna toimiv korraldatud jäätmevedu ja pikka aega kestnud koostöö linna jäätmejaamadega on olnud tulemuslik.

5. Tartu linna välisõhus leviva keskkonnamüra vähendamise tegevuskava (vastu võetud 2013)

Kehtiv [kava](#).

Ülevaatamise tulemused

Tegevuskava tabelis 8.1. on toodud Tartu linnas rakendatud ja perspektiivis rakendatavad müra vähendamise meetmed ning müra vähendamisele kaasaaitavad toimingud. Tartu linna üldplaneering on tegevuskava meetmetega arvestanud (ptk 18.2.7) ning planeerinud:

- (linna läbiva) liikluskoormuse hajutamist uute sildade ja maanteelõikudega;
- müravaba liikumisvõimalust uutel jalg- ja jalgrattateedel;
- müra ja vibratsiooni leevendavate meetmete rakendamist uute linnasiseste põhi- ja jaotustänavate lõikude (Muuseumi tee, sadamaraudtee koridori kavandatud tänav, Vaksali tn pikendus, Ravila tn pikendus jt) või olemasolevate põhi- ja jaotustänavate rekonstrueerimise (Vaksali tn, Roopa tn, Raudtee tn jt) kavandamisel;
- põhimagistraaltänavate rajamist hoonetest piisavalt kaugemale või kasutada müratõrjemeetmeid;
- põhimagistraaltänavat ei planeerita üldjuhul läbi elamupiirkonna;
- müravabad tsoonid kalmistute ümber;
- kesklinna vaiksed alad (kesklinna pargid, Toomemägi) vastavuses linna strateegilisele mürakaardile;
- liikluse müra vähendamine müratundlikel aladel.

Senisest enam tuleks kavandada müra vähendamiseks omavalitsuste halduspiiride üleseid meetmeid - transpordi- ja planeerimisalane koostöö lähivaldadega võimaldab toimivamaid kergliikluse ja ühistranspordi lahendusi, naabrusalade müratundlike alade või kavandatud müratsoonide sidusust jmt.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus, 27.02.2018 istungi protokoll nr 15**

Ettekandja: **Indrek Ranniku**

Õiend

Tartu Linnavolikogu I "Informatsioon Tartu linna üldplaneeringus ning Tähtvere valla üldplaneeringus määratud keskkonnakaitse (välisõhu, põhja- ja pinnavee kaitse, jäätmekäitluse) valdkonna üldiste põhimõtete ning valdkonnaga seonduvate strateegiliste dokumentide ülevaatamisest" juurde

{ERROR: Attachments}